

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

DUMLUPINAR UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

DPUJSS

Sayı / Number: 80
NİSAN / APRIL 2024

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü

Editör / Editor

Doç. Dr. Eray ACAR
Doç. Dr. Üyesi Esra IŞIK
Doç. Dr. Özer ÖZÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Fariz ÖNCÜ

Yayın Kurulu / Editorial Board

Doç. Dr. Arif KOLAY
Doç. Dr. Eray ACAR
Doç. Dr. Özer ÖZÇELİK
Dr. Öğr. Üyesi Şakir TURAN

Yazışma Adresi / Correspondence Address:

Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya-Türkiye
Tel: 0 274 443 43 43
sbd@dpu.edu.tr

E - ISSN 2587-005X

Alan Editörleri / Field Editors

- Prof. Dr. Ahmet AĞCA (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayhan KAHRAMAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Aydın KAYABAŞI (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ceren KARAVELİOĞLU (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Emine DİNGEÇ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan TAŞKIN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Esra S. DEĞERLİ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Feyzullah ÜNAL (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Gökhan COŞKUN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Levent MERCİN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Nasıf ÖZKAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Nezire Derya ERGUN ÖZLER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk YALÇIN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Yasemin Deniz KOÇ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz BOZKURT (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Arif KOLAY (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Emel Çokoğullar BOZASLAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Eren Evin KILIÇKAYA (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Ersen ERSOY (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Ersin Nail SAĞDIÇ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Fikret ÖZBAY (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Fulya MISIRDALI YANGİL (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Hüseyin ÖNDER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Enes ŞAHİN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Esra YILDIRIM SÖYLEMEZ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fariz ÖNCÜ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ŞENYÜZ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Arda BURHAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Işıl GÖKTÜRK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇİFÇİ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Özlem SARI FİDAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pelin KUT BELENLİ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Semra GÜLER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Serhat GÖZEN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Seyhat BAYRAK GEZDİM (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Volkan GÜL (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)

Dil Editörleri / Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Fariz ÖNCÜ
Öğr. Gör. Funda YILDIZ
Öğr. Gör. Başak ÖZKER

Görsel Tasarım ve Dizgi / Graphic Design & Typeset

Öğr. Gör. Betül AYHAN

Kapak Tasarımı / Cover Design

Öğr. Gör. Ceyda BAYRAKDAR

Web Tasarım / Web Design

Mesut TİMURLenk

Her hakkı saklıdır. Sosyal Bilimler Dergisi Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere yılda dört kez yayınlanan, EBSCOHOST, ULAKBİM TR Dizin Sosyal Bilimler Veri Tabanında ve SOBİAD'a taranan uluslararası hakemli bir dergidir. Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayınlanan makalelerdeki görüş ve düşünceler yazarların kendi kişisel görüşleri olup, hiçbir şekilde Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün veya Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin görüşlerini ifade etmez. Makaleler sadece referans verilerek kullanılabilir.

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Ahmet ÖZEN – Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ARI - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ann Marie BISSESSAR - University of the West Indies
Prof. Dr. Arzu AL - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Assem Abdel FATTAH - Minia University
Prof. Dr. Ceenbek ALIMBAYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University
Prof. Dr. Cengiz TOMAR - Ahmet Yesevi Üniversitesi
Prof. Dr. Elena MIHAJLOVA - Ss. Cyril and Methodius University
Prof. Dr. Fadil HOCA - International Vizyon University
Doç. Dr. Gökhan GÖKTÜRK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülden ÜLGEN - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Gültekin YILDIZ - Milli Savunma Üniversitesi
Prof. Dr. H. Mustafa PAKSOY - Gaziantep Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan ÇETİNTAŞ - Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr. Henrietta NAGY - Kodolanyi Janos University
Prof. Dr. Jose' R. Pires MANSO - Universidade da Beira Interior
Prof. Dr. József KÁPOSZTA - Szent István University
Prof. Dr. Kamil TÜĞEN - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet GÜNEŞ - Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet YÜCE - Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Metin Kamil ERCAN - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Musa MUSAI - Universiteti i Tetovës
Prof. Dr. Muzaffer DOĞAN - Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Okan YEŞİLOT- Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ozan YILMAZ - Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Özlem DURGUN - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan AKTAŞ - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Prof. Dr. Sedat MURAT - İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Seval Kardeş SELİMOĞLU - Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Zoran FILIPOVSKI - International Vizyon University
Doç. Dr. Ersen ERSOY- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. H. Murat ARABACI - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Doç. Dr. Halim DEMİRYÜREK - Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin Sami ÖZTÜRK - Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. M. Levent YILMAZ - Polis Akademisi
Doç. Dr. Mustafa Serhan YÜCEL - Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Nagy HENRIETTA - Szent István University
Doç. Dr. Nazım CAFERSOY - Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul ZENGİN - Marmara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gulnar NADIROVA - Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ŞEN - Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Onur ATEŞ – Macquarie University

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Abbasîlerde Mutfak Sanatı, Damak Tadı ve Ziyafet Geleneği
Culinary Art, Palate and Banquet Tradition in Abbasids

Yunus ARİFOĞLU

1-12

Dünya Ülkelerinin Lojistik Performanslarının Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi ile Değerlendirilmesi: 2023 Yılı Dünya Bankası Raporu ile Karşılaştırmalı Analizi
Evaluation of the Logistics Performance of World Countries with the Multi-Criteria Decision Making Method: A Comparative Analysis with the 2023 World Bank Report

İlay TİLKİ, Mümin Volkan KALE

13-30

Hastane Yatak Kullanım Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Avrupa Birliği Ülkeleri Örneği
Evaluation of Hospital Bed Utilization Efficiency: The Case of European Countries

Ash KÖSE

31-48

Analyzing Customer Sentiments and Trends in Turkish Mobile Banking Apps: A Text Mining Study

Türkiye'deki Mobil Bankacılık Uygulamalarında Müşteri Duygularını ve Eğilimlerini Analiz Etme: Bir Metin Madenciliği Çalışması

Yavuz Selim BALCIOĞLU

49-69

Türkiye'de Neoliberal Dönüşüm ile Birlikte Değişen Kent İçi Toplu Taşıma Hizmet Sunumunun Vatandaş Üzerindeki Etkisi: Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği
The Impact of Changing Urban Public Transportation Service Delivery with Neoliberal Transformation on Citizens in Turkey: The Case of Ankara Metropolitan Municipality

Özlem Çağla ÇİÇEK

70-85

İthalatın Gelir Esnekliği Malların Teknoloji Yoğunluğuna Göre Farklılaşır mı?
Does the Income Elasticity of Imports Differ According to the Technology Intensity of Goods?

Hakkı ÖZBAŞ

86-99

Uluslararası Siyasi Ekonomide Neoliberal Dönüşüm ve Yapısal Güç
Neoliberal Transformation and Structural Power in International Political Economy

Serhan ÜNAL

100-116

**Lise Öğrencileri Arasında Sigara, Alkol ve Uyuşturucu Madde Kullanımını Etkileyen
Sosyo-Demografik Faktörler**

Socio-Demographic Factors Influencing the use of Cigarette, Alcohol and Drugs Among High
School Students

Hülya YÜKSEL , Özlem TUZCU

117-131

**Sorumlu Liderliğin ve Otonom (Özerk) Çevre Motivasyonunun Gönüllü Yeşil Davranış
Üzerindeki Etkisi: Bankacılık Sektöründe Bir Araştırma**

The Effect of Responsible Leadership and Autonomous Environmental Motivation on Voluntary
Green Behavior: A Research in the Banking Sector

Edip ÖRÜCÜ, İtir HASIRCI, Fatma ZEYBEK

132-151

**Son Osmanlı Valisi Rüstem Paşa Versus İtalyan General Antonio Graf Von Caraffa: Eğri
Kalesinin Teslimi ve Teslim Antlaşması (1687)**

Last Ottoman Governor Rüstem Pasha Versus Italian General Antonio Graf Von Caraffa: The
Siege of Egri Castle and Treaty of Peace (1687)

Güner DOĞAN

152-168

**Bir Sivil Toplum Örgütü Olarak Bâcıyân-I Rûm Teşkilatı
Bâcıyân-ı Rûm Organization as a Civil Society Organization**

Sıla SABANCILAR EREN

169-182

**Çokkültürlü Toplumda Adalet Olgusu: John Rawls ve Michael Walzer'ın Görüşleri
Justice in a Multicultural Society: The Views of John Rawls and Michael Walzer**

Ozan AYTEPE

183-195

**Blokszincir Teknolojisi ve Verimlilik İlişkisi: Türk Kamu Yönetiminde
Mevcut Durum Analizi**

The Relationship Between Blockchain Technology and Efficiency: Current Situation Analysis in
Turkish Public Administration

Yağmur CAN, Elvettin AKMAN

196-222

**Spor Bilimlerinde Görev Yapan Akademisyenlerin Kurumsal Körlük ve İş Performansları
Arasındaki İlişki**

The Relationship Between Institutional Blindness and Job Performance of Academicians
Working in Sport Sciences

Cemal ÖZMAN, Barış MERGAN, Serdar CEYHUN, Neslişah AKTAŞ ÜSTÜN

223-236

Pan-Arabist Suriye Baas Partisinin; “Tek Bir Arap Devleti” Mottosu ve Birleşik Arap Cumhuriyeti Girişiminin Başarısızlığı
The “One Arab State” Motto of the Pan-Arabist Syrian Baath Party and the Failure of the United Arab Republic Initiative
Cemal KAZAK
237-248

İklim Değişikliği ve Yapay Zekâ Teknolojisinde Yaşanan Gelişmeler Işığında İlerleme Düşüncesinin Evrimi
The Evolution of the Idea of Progress in the Light of Climate Change and Developments in Artificial Intelligence Technology
Mustafa DEMİRCİ
249-269

Aydınlanmacı Mutlakiyetin Özel Bir Türü Olarak Josephinizm ve Joseph Freiherr Von Sonnenfels’in Josephinizm’e Katkısı
Josephinism as a Special Type of Enlightened Absolutism and Joseph Freiherr Von Sonnenfels' Contribution to Josephinism
M. Tacettin KUTAY
270-282

Stratejik Ortam ve Tehdit Tanımlamaları Çerçevesinde Türkiye’nin Suriye Politikası (2002-2014)
Turkey’s Syria Policy within the Framework of Strategic Environment and Threat Perception (2002-2014)
Burak BINARCI
283-308

Silahlı İnsansız Hava Araçlarına İlişkin Bilimsel Yayınların Bibliyometrik Analizi
Bibliometric Analysis of Scientific Publications on Unmanned Combat Aerial Vehicles
Noyan AYDIN
309-331

CUMHURİYETİN 100. YILINDA
ÖZBEKİSTAN İÇİN HAZIRLANAN ÖZEL BÖLÜMÜ

**Özbekistan'ın Su Sorununun Çözümünde Türk Devletleri Teşkilatı ve Şanghay İşbirliği
Örgütüyle İlişkileri**

Uzbekistan's Relations with the Organization of Turkic States and the Shanghai Cooperation
Organization in Resolving the Water Problem

Alp Yüce KAVAS, Hakan ARIDEMİR

333-344

**Mirziyoyev Dönemindeki Dış Politika Değişikliğinin Özbekistan Turizminin
Gelişimine Etkisi**

The Effect of Foreign Policy Change During Mirziyoyev's Period on the Development of
Uzbekistan Tourism

Kadir Kürşat YILMAZ

345-359

**Rol Teorisi, Konstrüktivizm ve Realizm Çerçevesinde
Türkiye-Özbekistan İlişkileri (1991-2023)**

Within the Framework of Role Theory, Constructivism and Realism
Turkey- Uzbekistan Relations (1991-2023)

Nurgül BEKAR

360-374

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Süreci ve Özbekistan

The Process of Teaching Turkish as a Foreign Language and Uzbekistan

Halit ÇELİK

375-384

Özbek Türkleri Özelinde Türk Soylulara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar

The Problems Encountered in Teaching Turkish to Turkish Descendants with a Special Focus
on Uzbek Turks

Halil ADIYAMAN

385-389

DÜZELTME / ERRATUM

2024 yılı 79. Sayıda yayınlanan; “Türkiye’nin Afrika Politikasının Kamu Diplomasisi Ve Sivil Toplum Kuruluşları Çerçevesinde İncelenmesi” başlıklı makalede yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.

390

2024 yılı 79. Sayıda yayınlanan; “Mağjan Jumabayulı’nın Şiirlerinde Türk Kavramı ve Türklükle İlgili Diğer Kavramlar” başlıklı makalede yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.

391

2024 yılı 79. Sayıda yayınlanan; “Risksiz Faiz Oranı Tercihlerinin Portföy Optimizasyon Sonuçlarına Etkisi” başlıklı makalede yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.

392

2024 yılı 79. Sayıda yayınlanan; “Measuring the Performance of Electric Buses Developed for the Public Transportation System Using Entropy and WASPAS Methods” başlıklı makalede yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.

393

2024 yılı 79. Sayıda yayınlanan; “Dr. Engin Çetin’in *Hekimoğlu Ali Paşa, Paşalar Çağının Şeyhülüzerası* Başlıklı Kitap İçin Yazdığı Değerlendirme Yazısına Kitabın Müellifinin Cevabı” başlıklı makalede yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.

394

